

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/42/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015201178
Dátum vydania rozhodnutia: 02.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8015201178.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: 1/ Ing. C. N., bytom E., právne zastúpený advokátom, JUDr. Štefanom Kseňákom, Park Angelinum 4, Košice, proti žalovanému: Poľovnícka spoločnosť Gerlach Batizovce, so sídlom Štúrova 61/27, Batizovce, v konaní o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného zo dňa 19. júla 2015 a preskúmanie rozhodnutí žalovaného zo dňa 19. júla 2015 v konaní o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/48/2015-17 zo dňa 22. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/48/2015-17 zo dňa 22. apríla 2016 v časti, ktorou zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutí žalovaného zo dňa 19. júla 2015 p o t v r d z u j e.

V časti, ktorou zastavil konanie o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného zo dňa 19. júla 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 2S/48/2015-17 zo dňa 22. apríla 2016 v celosti zastavil konanie vo veci žaloby, elektronicky doručenej Okresnému súdu Poprad dňa 21. 09. 2015, postúpenej uznesením č. 18S/2/2015-13 zo dňa 29. októbra 2015 Krajskému súdu v Prešove, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného zo dňa 19. 07. 2015, ako aj preskúmania jeho rozhodnutí zo dňa 19.07.2015.

Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že v súvislosti s napadnutým rozhodnutím žalovaného už prebieha na súde iné konanie.

Dňa 18.09.2015 podal žalobca žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia toho istého žalovaného zo dňa 19.07.2015 a domáhal sa zrušenia uznesení členskej schôdze žalovaného zo dňa 19.07.2015. Tomuto konaniu bola pridelená spisová značka 2S/37/2015.

Dňa 17.12.2015 sa na Krajskom súde v Prešove začalo konanie vedené pod spisovou značkou 2S/48/2015, ktoré sa týka tých istých účastníkov a toho istého rozhodnutia žalovaného, o ktorom už od 18.09.2015 prebieha na súde iné konanie, vedené pod spisovou značkou 2S/37/2015.

V danom prípade pokračovaní v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 19.07.2015 bráni okolnosť, že v rovnakej veci už prebieha skôr začaté konanie.

Súd z uvedeného dôvodu konanie podľa § 104 ods. 1 O. s. p. zastavil a o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 O. s. p.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove podal dňa 20.05.2016 žalobca odvolanie, v ktorom uviedol, že v žalobe podanej na Okresný súd Poprad bol iný návrh, v ňom sa domáhal určenia neplatnosti uznesení prijatých členskou schôdzou zo dňa 19.07.2015 ako aj zrušenia akéhokolvek rozhodnutia žalovaného zo dňa 19. 7. 2015, pokiaľ by sa týmito rozhodnutiami obmedzili práva žalobcu, týkajúce sa jeho členstva v Poľovníckej spoločnosti Gerlach Batizovce.

Z uvedeného dôvodu považuje petit žaloby podanej na Krajský súd v Prešove, v ktorom začalo konanie vedené pod spisovou značkou 2S/37/2015 a petit žaloby, podanej na Okresný súd Poprad, o ktorej sa koná na Krajskom súde v Prešove pod spisovou značkou 2S/48/2015 za odlišné, a preto neexistuje prekážka litispendencie a nie je dôvod na zastavenie konania. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.), preskúmal napadnuté odvolanie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O. s. p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či je záver krajského súdu o existencii prekážky litispendencie, ktorá bránila súdu konať vo veci, správny.

Podľa ust. § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1, prvá veta O.s.p.).

Podľa ust. § 212 ods. 3 O.s.p., na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) a ods. 2 O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa oboznámil s obsahom spisu predloženého krajským súdom a s jeho nespornými zisteniami, podľa ktorých, žalobca podal dňa 18. septembra 2015 žalobu na Krajský súd v Prešove, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutí žalovaného zo dňa 19. júla 2015 (2S/37/2015). Dňa 17. decembra 2015, mu bola Okresným súdom v Poprade postúpená vec, predmetom ktorej bola žaloba žalobcu zo dňa 21. septembra 2015, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného zo dňa 19.07.2015 a preskúmania a zrušenia rozhodnutí žalovaného zo dňa 19.07.2015, ktorými by sa akokoľvek obmedzili práva žalobcu, týkajúce sa jeho členstva v Poľovníckej spoločnosti Gerlach Batizovce (2S/48/2015).

Nie je teda sporné, že žalobca požadoval preskúmanie a zrušenie rozhodnutí žalovaného zo dňa 19.07.2015 dvomi samostatnými žalobami, a to žalobou podanou dňa 18. septembra 2015 na Krajský súd v Prešove a druhou žalobou, podanou dňa 21. septembra 2015 na Okresný súd v Poprade, v rámci ktorej navyše požadoval aj určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného zo dňa 19. 07. 2015.

Občiansky súdny poriadok dbá o to, aby súdne konanie prebiehalo podľa presne ustanovených pravidiel, ktorých dodržiavanie je predpokladom, aby súd mohol konať a vydať rozhodnutie. Tieto predpoklady sa nazývajú procesné podmienky konania. Absencia niektorej z podmienok konania, môže predstavovať takú prekážku, pre ktorú nie je možné vo veci konať. Jednou z neodstrániteľných prekážok konania, je litispendencia.

Predmetná prekážka pre postup súdu je daná vždy, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Totožnosť predmetu konania je daná totožnosťou nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu. Predmet konania je vymedzený petitom návrhu na začatie konania a základ uplatneného nároku je určený skutkovými okolnosťami, ktorými je petit zdôvodnený. Litispendencia je procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť, a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí, alebo kedy táto prekážka vznikla. V takom prípade vždy konanie zastaví podľa § 104 ods. 1 O.s.p. Spravidla zastaví konanie o návrhu, ktorý bol podaný neskôr. Pre posúdenie, či tu je prekážka začatej veci, je rozhodujúci stav v čase rozhodnutia v neskôr začatom konaní (R 97/2003).

Krajský súd zistil, že konaniu vedenému pod sp. zn. 2S/48/2015 predchádzalo konanie začaté dňa 18. septembra 2015, vedené pod sp. zn. 2S/37/2015. Súčasťou oboch podaní žalobcu bol totožný predmet, a to preskúmanie a zrušenie rozhodnutí žalovaného zo dňa 19.07.2015.

Je bez právneho významu, že žalobca v žalobe podanej pôvodne na Okresný súd v Poprade, v petite žaloby určil, že žiada o zrušenie rozhodnutí žalovaného zo dňa 19. júla 2015, ktorými by sa akokoľvek obmedzili práva žalobcu, týkajúce sa jeho členstva v žalovanej organizácii. Z ustanovenia § 244 ods. 3 O.s.p. vyplýva, že súdnemu prieskumu podliehajú len také rozhodnutia správnych orgánov, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo,

ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Predmetom súdneho prieskumu teda môžu byť len také rozhodnutia, ktorými došlo k zásahu do práv účastníka konania, a preto formulácia petitu žaloby, podľa ktorej žalobca žiada zrušiť len tie rozhodnutia, ktorými by boli obmedzené jeho práva, je bez právneho významu, ktorou sa nemení podstata predmetu konania a rozsahu súdneho prieskumu. Súd prvého stupňa preto správne vyhodnotil, že v prípade oboch podaní žalobcu, ktorými požadoval preskúmanie a zrušenie rozhodnutí žalovaného zo dňa 19.07.2015, sa jedná o totožný predmet konania.

Podľa ust. § 83 O.s.p., začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie, a preto Krajský súd v Prešove správne rozhodol, keď konanie zastavil, avšak len v časti o preskúmanie a zrušenie rozhodnutí žalovaného zo dňa 19.07.2015.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým zastavil konanie aj v časti uplatneného nároku žalobcu na určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného zo dňa 19. júla 2015, nie je správne.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy, na základe žalôb alebo opravných prostriedkov, zákonnosť rozhodnutí. Správnym súdom neprislúcha právomoc určiť, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, a teda ani konať o určovacej žalobe. Spôsob meritórneho rozhodovania správneho súdu vyplýva z úpravy obsiahnutej v piatej časti O.s.p., podľa ktorej možno žalobu v prípade zistenia jej nedôvodnosti zamietnuť, zrušiť rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 250j ods. 1 a 2), resp. rozhodnutie správneho orgánu potvrdiť (tretia hlava piatej časti O.s.p.).

Podľa ust. § 11 ods. 1 O.s.p., konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

Na konanie o určenie neplatnosti rozhodnutí žalovaného podľa § 80 písm. c) O.s.p., je príslušný okresný súd, a to v zmysle § 9 ods. 1 v spojení s ust. § 11 ods. 1 a § 84 O.s.p.

Z uvedeného vyplýva, že Krajský súd v Prešove nie je v rámci správneho súdneho konania príslušný na rozhodnutie vo veci určenia neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného zo dňa 19.07.2015.

Vzhľadom na okolnosť, že Okresný súd Poprad postúpil žalobu žalobcu zo dňa 21. septembra 2015 v celosti Krajskému súdu v Prešove, bolo potrebné, aby sa tento vysporiadal aj s otázkou právomoci konať v časti o určenie neplatnosti uznesení žalovaného, (časť žaloby, ktorá nie je predmetom iného konania, vedeného na Krajskom súde v Prešove pod. sp. zn. 2S/37/2015) prípadne, ak dospeje k záveru, že nie je daná jeho príslušnosť konať v tejto časti, predložil vec na rozhodnutie nadriadenému súdu.

V danom prípade je z obsahu spisu zrejmé, že krajský súd pred tým, ako vydal odvolaním napadnuté rozhodnutie neskúmal, či je v celom rozsahu žaloby daná jeho vecná príslušnosť, ako mu to ukladá ust. § 104a ods. 1 O.s.p. a konal vo veci určenia práva, na ktoré nie je vecne príslušný, čím došlo k takej vade v konaní súdu prvého stupňa, na ktorú odvolací súd musel prihliadnuť.

Na základe tohto dôvodu uznesenie Krajského súdu v Prešove v časti, ktorou zastavil konanie aj o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného zo dňa 19. júla 2015, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou krajského súdu bude, aby vzhľadom na vyššie vyslovený právny názor, vec v časti o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného zo dňa 19. júla 2015 podľa § 104a ods. 3 O.s.p. predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Bez tohto dispozičného úkonu súdu prvého stupňa, nemôže najvyšší súd rozhodnúť o vecnej príslušnosti súdu.

Podľa ust. § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol tak, že podľa § 246c ods. 1 O.s.p. a § 224 ods.1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p., neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal. Neúspešnosť žalobcu v konaní súd posudzoval vo vzťahu k časti predmetu konania, v ktorej došlo k potvrdeniu uznesenia krajského súdu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.